

IRODALMI MÚZEUM

KORTÁRSÁK
KASSÁK LAJOSRÓL

Szerkesztette és sajtó alá rendezte

ILLÉS ILONA
TAXNER ERNŐ

A Petőfi Irodalmi Múzeum
és a Népművelési Propaganda Iroda közös kiadványa
Budapest

TARTALOM

Előszó helyett	3
----------------------	---

I. A *Ma* élen

Mácza János: Ember, író és szerkesztő.....	6
Mácza János: Ifjúságom emlékeiből	8
Lengyel József: Kassákról (Kassák Lajos, a tanító, „Olykor átváltoztam virággá vagy fegyverré”).....	11
Bortnyik Sándor: Emlékeim Kassákról	14
Nádass József: Arképvázlat Kassák Lajosról	19
Vajda Sándor: Bécsi éveim Kassákkal	31
Dénes Zsófia: Kassák Lajosról	42
Tilkovszky, Vojtech: Az én Kassák Lajosom.....	45
Mária Béla: Új hangot hozott a magyar lírába	49
Richter, Hans: Tudtunk róla, tudunk róla	54
Tamkó Sirató Károly: Emlékét saját művészetemben őrzöm	56
Ignotus Pál: Találkozásom Kassákkal a Nyugat szerkesztőségében ...	61
Komlós Aladár: Kassák Lajos és a démona	65

II. A *Munka* szerkesztője

Vas István: A kassáki öntés	69
Zelk Zoltán: Kassák Lajos	77
Dobossy László: Született Érsekújvárott	80
Vészi Endre: Csonka rekvium	83
Beregi Tivadar: Kassák Lajos, az ember és az író.....	85
Keszi Imre: Egy utolsó beszélgetés.....	90
Kolozsvári Grandpierre Emil: Kimondta, amit gondolt	95
Barcsay Jenő: Azok közé tartozik, akiket az ember nem felejt el	96

Czóbel Béla: Szívesebben festettem volna le a fejét...	97
Borsos Miklós: Magányos hőse az újnak	98
Major Máté: Kasi vonzása	101
Kovács György: Egy muzsikás emlékei	105
Lengyel Lajos: Fiatal éveim és Kassák	107
Kepes Imre: Emlékeim a Munka-körről	110
Haár István: Kassák horgászbottal és anélkül	113
Gönczi F. Sándor: Egy fotográfus a Munka-körben	117
Kiss Sándorné Verzsényi Margit: Egy fiatal nő a Munka-körben	121
Faragó András: Kassák Debrecenben	124
Korniss Dezső: Kassák Lajosról, a festőről	128

III. Az újjáépítés vezérkarában

Keresztury Dezső: A legendák halhatatlanja	132
Szalatnyay József: Kassák az újjáépítés vezérkarában	134
Lengyel Balázs: Egy másik Kassák	137
Granasztói Pál: Hitte, hogy a jövőért kell élni	142
Gyarmathy Tihamér: Kasi	146
Vörös Béla: Haladó művészek példaképe	148
Hegedűs Géza: Ama nagyon kevesek közé tartoztam, akikkel tegeződött	151
Vidor Miklós: Kassák műhelyében	157
Fodor József: Jegyzetek Kassák Lajosról	161
Palotai Erzsébet: Kassáknak olyan mindegy...	163
Rába György: Kassákra emlékezve	167
Major Ottó: Egy ember élete, szenvedése és nagysága	169

IV. Részletek öregkori arcképehez

Nemes Nagy Ágnes: Részletek öregkori arcképehez	177
Gyergyai Albert: Az új Kassák	182
Kristó Nagy István: Kassák festő barátai között	186
Nemes György: Az élet etikus egyensúlya	191
Tüskés Tibor: Az értékek tisztelője	195
Solymos Ida: Kassák, a megértő mester	201
Kerényi Grácia: „Elvásott fogak”	202
Lator László: Nagy hatású költőnek tartom	205
Fodor András: Találkozások Kassák Lajossal	207
Németh Lajos: Homo eticus	210
Bodri Ferenc: Tiszta ember és rendhagyó művész	213
Pašiakova, Jaroslava: Első találkozásom Kassák Lajossal	216
Santarcangeli, Paolo: Találkozás Kassák Lajossal	219

Várnai Zseni: Levél Kassák Lajoshoz	221
Székely Júlia: Mélyáram	224
Buteanu, Aurel: Két Kassák levél	226
Guszev, Jurij: Csak műveit ismerem	228
Schöffner, Nicolas: Példamutató élet	231
Seuphor, Michel: E század művészetének nagy úttörője volt.....	232
Hervé, Lucien: Nehéz utat választott	233
Nagy Pál: „A virágnak agyara van a felhőnek zöld kecskeszakállá” ...	236
Dévényi Iván: „A nagy emberek barátsága az istenek legszebb ajándé- ka”	240
Fajó János: Nincs többé	243
Bálint Endre: „Nem tudom, hogy fiamnak vagy barátomnak nevez- zem-e?”	246
Bálint Endre: Búcsúbeszéd Kassák sírjánál	249
Tartalom	251